

Д.М.Стеченко

доктор економічних наук,

професор Київського університету туризму,

економіки і права

**Концептуальні положення підготовки кадрів
для потреб управління розвитком туризму**

Державна політика розвитку туризму дедалі ґрунтовніше входить до числа провідних напрямів програмних дій в Україні. Прийнято Закон України “Про туризм”, а також Постановою Кабінету Міністрів України від 29 квітня 2002 року №583 затверджена “Програма розвитку туризму в Україні до 2010 року”. Постановою Кабінету Міністрів України від 29 квітня 1999 року №728 “Про заходи подальшого розвитку туризму” передбачена “організація облаштування мережі міжнародних транспортних коридорів об’єктами туристичної інфраструктури”.

Розгортання роботи в реалізації програмних завдань потребує наукової розробки концепцій, програм, прогнозів, планів, проектів розвитку туризму, які необхідні для прийняття управлінських рішень державними, регіональними та місцевими органами управління. Змінюється методологія комплексних досліджень, ставляться нові вимоги до організації підготовки фахівців.

Комплексна і інтегральна за змістом проблема кадрів включає в себе, зокрема, організацію ефективної системи підготовки, перепідготовки і післядипломного навчання менеджерів як для державних підприємств і організацій, так і для підприємницького сектору сфери туризму. Особливе місце в цій системі має відводитись кадрам управління.

Кадри управління в сфері туризму – це представники різних верств суспільства, які в силу своїх цільових установок, ділових і моральних якостей, глибоких знань, навичок і досвіду роботи здатні координувати і реалізовувати зусилля різних груп фахівців туристської діяльності, спрямованої на вирішення задач надання різноманітних туристських послуг в регіональному і загальнодержавному масштабах. Головна задача кадрів управління в сфері туризму – забезпечити виявлення і комплексне використання потенціальних можливостей окремих туристських комплексів і рекреаційно-туристських регіонів, об'єднувати і координувати зусилля складових інтегративних утворень. Структура кадрів управління в сфері туризму визначається його суб'єктами, структурою органів і рівнями керівництва.

Особлива роль і місце управління в сфері туризму зумовлені динамікою та ускладненням структури її розвитку. Це вимагає особливого підходу до організації підготовки кадрів для потреб управління розвитком туризму.

Враховуючи швидкоплинність сучасних соціально-економічних процесів, систему підготовки кадрів для потреб управління розвитком туризму, на наш погляд, доцільно будувати за такими загальними двома напрямками.

З одного боку, кожний керівник повинен отримувати елементарну базову управлінську освіту в межах теорії і практики менеджменту. Це свого роду статистична модель в системі управлінської підготовки; з другого боку, знання і навички керівника мають постійно доповнюватися у відповідності з специфікою його роботи, що змінюється кон'єктурою і нормативною базою. Цей стан буде характеризувати динамічна модель підготовки кадрів управління.

Найбільш перспективною і адаптованою до постійно змінних умов соціально-економічного життя стає динамічна модель системи підготовки кадрів для управління розвитком туризму.

Основними більш конкретними напрямками з підготовки фахівців за спеціалізацією “Управління розвитком туризму” є:

1. Оволодіння науково-методичними основами розробки цільових регіональних програм розвитку туризму, концепцій, бізнес-планів, розробки та оцінки проектів організації туристського бізнесу.
2. Набуття знань і професійної орієнтації щодо виконання організаційно-економічного механізму регулювання та підтримки нових туристських проектів у сфері середнього і малого бізнесу.
3. Уміння вести діагностику і визначати стратегію туристської діяльності та використання санаторно-курортного потенціалу центрів і регіонів України, вносити конструктивні рекомендації щодо розвитку і діяльності готельних комплексів.
4. Професійно підходити до підготовки науково-обґрунтованих управлінських рішень підприємництва та екологічної політики в сфері туризму.
5. Оволодіння основами комплексного порівняльного аналізу об’єктів туризму і рекреаційно-туристичних регіонів, давати науково-обґрунтовані рекомендації щодо формування конкурентоспроможності підприємств і організацій та регулювання конкуренції в сфері туризму.
6. Оволодіння методами обґрунтування структури управління підприємств і організацій сфери туризму.
7. Оволодіння методами управління ефективного використання і охорони рекреаційно-туристських ресурсів.
8. Розробка систем управління різними видами і формами розвитку туризму.
9. Набуття навичок підбору кадрів, інформаційного та прикладного забезпечення систем управління розвитком туризму.

В результаті фахівців за спеціалізацією “Управління розвитком туризму” мають набути навички аналітичної роботи, вести координовану управлінську діяльність, насамперед, на рівні корпоративних структур. Вони повинні бути професійно орієнтованими щодо раціонального використання кадрового, природно-рекреаційного, інфраструктурного, інноваційно-інвестиційного потенціалів з урахуванням особливостей кожної території, об’єктів та видів туристської діяльності.